

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi

Viite: Lausuntopyyntö 12.4.2016, SMDno-2014-2718

Pelastusjohtajien hallituksen lausunto *Pelastustoimen strategia 2025* - luonnoksesta

Pelastusjohtajien hallitus kiittää mahdollisuudesta lausua pelastustoimen strategia 2025 -luonnoksesta. Yksittäiset pelastuslaitokset antavat lisäksi harkintansa mukaan oman lausuntonsa strategiasta.

Pelastuslaitokset ovat vahvasti verkostoituneita, lukuisia toimialoja palvelevia ja monipuolisia palveluja tuottavia toimijoita. Palvelutuotannon monialaisuus, millä tässä yhteydessä viitataan tehtäviin jotka perustuvat muiden kuin sisäministeriön antamiin säädöksiin, merkitsee että lähtökohdiltaan pelkästään pelastustoimeen keskittyviä strategiatyö ei täysimääräisesti palvele pelastuslaitoksia. Tämä on merkittävin esimerkki pelastuslaitosten strategianäkymän poikkeamisesta sisäministeriön pelastusosaston näkemyksestä. Olisi kiinnostavaa selvittää, millaisia vaikutuksia strategiasisältöön olisi, jos pelastuslaitosten koko toimintakentän haltuunotto olisi myös strategian laadinnan aito lähtökohta.

Pelastusjohtajien hallituksen näkemyksen mukaan dian 3 kohta 6, jossa on liitetty yhteen toimintamenetelmien kehittäminen sekä henkilöstön hyvinvointi on keinotekoinen. Molemmille asioilla olisi perusteltua varata oma kohtansa strategiassa. Pelastustoimen henkilöstön suhteen elintärkeää on monipuolisia tarpeita vastaava, jatkuvasti päivittyvä ammattitaito, joka perustuu jatkuvaan osaamisen kehittämiseen. Pelastustoimen henkilöstörakenteen tulee seurata yhteiskunnan muutosta ja henkilöstön tasa-arvoinen kohtelu tulee aina varmistaa. Myös pelastustoimen johtamiseen tulee panostaa, jotta työhyvinvoinnin lisäksi voidaan saavuttaa yhteiskunnan edellyttämä palvelutuotannon tehokkuus sekä vaikuttavuus.

Uuden tutkimustiedon hyödyntäminen haastaa pelastustoimea erityisesti seuraavien vuosien aikana etsittäessä perusteita aiempaa tarkoituksenmukaisemmalle tavalle tuottaa turvallisuutta. Pelastuslaitosten rooli turvallisuus- ja varautumispalvelujen tuottajana edellyttäisi vahvaa panostusta toimintaympäristön muutosten ennakointiin ja tarvittavien toimenpiteiden suunnitteluun. Haaste on huomioitu strategiassa, mutta toistaiseksi toimialan eteneminen tällä aihealueella on jäänyt valitettavan vähäiseksi.

Strategialuonnoksessa (dia 8) ministeriön roolia toimialalla kuvataan vahvaksi valtakunnalliseksi johtajaksi ja pelastuslaitosten roolia toimialan vahvaksi maakunnalliseksi johtajaksi. Pelastuslaitosten kokemusten mukaan kuitenkin erityisesti ylitoimialarajojen ylittävä vaikutusmahdollisuus tuottaa suurinta lisäarvoa yhteiskunnalle esimerkkinään kaavoitus ja muu aluesuunnittelu. Pelastuslaitoksille on kehittynyt merkittävä rooli kunnallisena asiantuntijaviranomaisena, jolla on riittävää osaamista ja halua palvella aluettaan turvallisuuteen liittyvissä asioissa laajalaisesti. Foorumeina tässä työssä ovat olleet esimerkiksi turvallisuussuunnittelun ja valmiussuunnittelun ohjausryhmät sekä moninaiset muut yhteistyöhankkeet. Vastaavalla tavalla sisä-

ministeriön tulisi pystyä laajentamaan mandaattiaan ja profiloitumaan pelastustoimen omia kysymyksiä laajemmin osaksi yhteiskunnan turvallisuusviranomaisten korkeimman tason yhteistyöverkostoa. Muutos tässä edellyttää määrätietoista ja linjakasta johtamista sekä osaamisen syventämistä. Mandaatti johtaa laajoja monialaisia prosesseja syntyy ja vahvistuu osaamisen, sitoutumisen ja aktiivisen asenteen myötä. Yksinkertaisin tapa vahvistaa ministeriötä on pelastuslaitosten osaamisen hyödyntäminen aiempaa voimakkaammin. Tällöin on mahdollista saavuttaa yksiääninen ja yhtenäinen pelastustoimi, joka on edellytys strategian tavoitteiden toteutumiselle.

PELASTUSJOHTAJIEN HALLITUS

Veli-Pekka Ihamäki
Pelastusjohtajien puheenjohtaja
pelastusjohtaja

Vesa-Pekka Tervo
Pelastustoimen kehittämisspäällikkö